

Editörden

Dünyayı sarsan iktisadi krizin etkileri sürerken adaletsizliklerin ve eşitsizliklerin daha fazla gündeme gelmesi gerekirdi. Zira her geçen gün yoksulluğun, açlığın arttığı yer yüzünde ahlak ve adalet temelli bir sorgulamanın giderek azalması karşılaşılan problemlere çözüm bulma imkânını daraltmaktadır. Mevcut iktisadi ilişkiler içerisinde kalarak ve onun dayattığı ilkeleri kabul ederek girilen ahlaki çabaların sonuçsuz kalma ihtimali hesaba katılmadan yapılan değerlendirmeler, sorunlara geçici çözümler üretmekle birlikte açılan yaraları uzun vadeli olarak kapatmakta yetersiz kalmaktadır.

İçinde bulunduğumuz iktisadi sistemin mevcut koşullarını sorgulamadan ne krizlerin ne de ahlak ve adalet sorunlarının aşılabileceğini düşünen *İş Ahlakı Dergisi*, yaşanan krizlerin odağında ahlak anlayışının olduğunu kabul etmekte ve bu meselenin ele alınması için çaba sarfetmektedir. Ülkemizde gerek makro düzeyde iktisadi sistemin ahlak anlayışının gerekse gayri ahlaki uygulamaların ele alınması için bir platform olmaya çalışan *İş Ahlakı*, üstlendiği bu görevi yayımladığı her sayısında yerine getirmeye çalışmaktadır.

İş Ahlakı Dergisi'nin bu sayısında da iş ahlakı alanının farklı sorunları analiz edilmektedir. İşletmelerdeki sektöründeki iş ahlakı ve verimlilik meselelerini ele alan makalelerin yanı sıra derginin bu sayısında sağlık ve eğitim sektörlerine ilişkin önemli alan araştırmaları da bulunmaktadır.

İşletme alanına yönelik makalelerin ilki iktisadi sistemin küreselleşmesine bir örnek olarak gösterilebilecek olan Sarbanes-Oxley (SOX) Yasası'nı konu alıyor. Söz konusu yasanın ABD'de ortaya çıkışı ve dünyadaki toplam kalite yönetimi çalışmalarına etkisini ele alan "İş Etiğinde Sarbanes-Oxley (SOX) Yasası'nın Etkisi ve Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalarında Yansımaları" adlı makale Ulaş Akkücüük tarafından kaleme alındı. Akkücüük makalesinde, 2002 yılında ABD'de çeşitli şirket skandallarına tepki olarak çıkartılan Sarbanes-Oxley Yasası'nın (SOX) kısa tarihçesinden ve kapsamından bahsederek, önemini vurgulamaya ve kalite yönetimi ve standardizasyon çalışmalarının yönetimde iş etiğine nasıl destek olduğunu göstermeye çalışmaktadır.

İşletmelerdeki görev ahlakı ve kurumsal verimliliği irdeleyen Muammer Öztürk, “Kurumsal Verimlilik ve Görev Ahlakı” adlı makalesinde ticari işletmelerin verimlilik şartının yerine getirilmesinin bir görev ve liyakat ahlakını gerektirdiğine dikkat çekmektedir. Liyakat ve görev ahlakına sahip olmakla görev yetkinliğine sahip olmanın eş anlamlı olduğu anlayışından hareket eden Öztürk, işe alma işlemlerinde görev gerekliliklerini sıralayan görev tanımı belgelerinin esas alınmasının kilit önemine değinmektedir.

Sağlık sektöründeki etik sorunları ele alan çalışmalardan ilki olan “Elektronik Hasta Kayıtları ve Etik Sorunlar” adlı makalede Fatma Ay, elektronik sağlık kayıtlarının sahip olduğu etik problemleri belirlemekte ve çözüm önerileri geliştirmeye çalışmaktadır. Bu sektörle ilgili olan bir diğer makalede ise çok fazla dile getirilmeyen, ancak önemli bir sorun olan hemşirelerin maruz kaldıkları cinsel taciz olgusu etik iklim ile ilişkili olarak ele alınmaktadır. Muzaffer Aydemir ve Ali Acılar tarafından hazırlanan “The Relationships between Ethical Climate and Sexual Harassment: An Empirical Study with Nurses” adlı makalede iki hastaneden 215 hemşirenin katıldığı araştırma sonuçlarına yer verilmektedir.

Bu sayıda yayımlanan makalelerimizden bir diğerinin alanı ise eğitim... “Yönetici ve Öğretmenlerin Değer Tercihleri ile Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişki” adlı makalede Ali Aktay ve Halil Ekşi, yönetici ve öğretmenlerin değer tercihleri ile örgütsel vatandaşlık davranışı arasındaki ilişkiyi irdelemeye çalışıyorlar. Makale İstanbul ili Avrupa Yakası’ndaki resmî ortaöğretim kurumlarında görev yapan 252 yönetici ve öğretmenle yapılan anketlere dayanıyor. Ulaşılan “yönetici ve öğretmenlerin değer tercihleri ile örgütsel vatandaşlık davranışı arasında anlamlı bir ilişkinin var olduğu ve değerlere verilen önem arttıkça örgütsel vatandaşlık davranışının arttığı” sonucu üzerinde dikkatle düşünölmeye değer mahiyette.

Eğitim bilimleri alanındaki ikinci makalemizin yazarları ise Mustafa Otrar ve Berna Özen. Araştırmada İstanbul ili Anadolu yakası devlet ilköğretim okullarında görev yapmakta olan rehber öğretmenlerin okul ortamında algıladıkları yıldırma davranışları çok boyutlu olarak inceleniyor. “Rehber Öğretmenlerin Okul Ortamında Algıladıkları Yıldırma Davranışları Üzerine Bir Çalışma” adlı makalede Otrar ve Özen, 306 rehber öğretmene uyguladıkları anketlerden hareketle branş öğretmenlerinin sınıf öğretmenlerinden daha çok yıldırma davranışına maruz kaldıklarını, ÷lkemizde orta yaş grubu öğretmenlerin yıldırma eylemlerine daha çok başvurduklarını ve en çok yıldırma davranışını okul yöneticilerinin gerçekleştirdiğini göstermektedirler.

Derginin *Birikimler* kısmında ise bilim ve din ilişkisinin neredeyse bütün unsurlarını ele alan çalışmalarıyla tanınan Seyyid Hüseyin Nasr’ın “İslami Çalışma Ahlakı” adlı makalesine yer verildi. Bu bölümü Nasr’ın öğrencilerinden olan İbrahim Kalın’ın kalem aldığı “Modern Dünyada Geleneksel İslâm’ın İzini Süren Bir Hakîm: Seyyid Hüseyin Nasr” başlıklı yazıyla birlikte sunuyoruz.

Tanıtım ve Değerlendirmeler bölümümüzde ise Taha Eğri, “İktisadi Adalet ve Demokrasi: Rekabetten İş Birliğine”, Ömer Ali Yıldırım “Ahlak ve Modernlik” adlı kitapları değerlendirdiler.

İş Ahlakı Dergisi’nin bu sayısını da ilgiyle okuyacağınızı ümit ediyoruz. Dördüncü sayıda görüşmek dileğiyle...

Halil Ekşi
Editör